

**การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
โรงเรียนชุมชนกุงเการาชบุรีประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2**

TEACHER DEVELOPMENT IN CLASSROOM RESEARCH OF CHOOMCHONKUNGKAOW
RAJPRASIT SCHOOL, UNDER THE OFFICE OF KALASIN PRIMARY EDUCATION AREA 2

17

สุกัญญา วีระจันทร์*

ดร.วรวรรณ อุบลเลิศ**

อาจารย์สุทัศน์ แก้วคำ**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เพื่อพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูในการเข้าร่วมพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนชุมชนกุงเการาชบุรีประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามกรอบแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครู โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนชุมชนกุงเการาชบุรีประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบก่อนอบรมและหลังอบรม 2) แบบประเมินการเข้าร่วมการอบรม และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจของครูที่เข้าร่วมอบรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่าครูที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 87.20 โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนทดสอบหลังการอบรมเพิ่มขึ้นจาก 11.70 เพิ่มขึ้นเป็น 22.40 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 4.01 นอกจากนี้ยังพบว่าครูที่เข้าร่วมอบรมทุกคนให้ความตระหนัก ความสนใจ ที่จะพัฒนาตนเองอย่างดียิ่ง โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับปฏิบัติมากที่สุดถึงมากที่สุด คือ 4.44 ถึง 4.70 และผลการประเมินระดับความพึงพอใจของครูในการร่วมพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับความพึงพอใจมากที่สุดถึงมากที่สุดคือ 4.38 ถึง 4.66

* นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

** คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

This research was aims to development on classroom Research of Choomchongkungkaow – rajprasit school, under The office of Kalasin primary education area 2 to gain knowledge and understanding on classroom research in order to develop the educational quality following Kemmis and McTaggart's. The conceptual framework with four steps: planning, action, observation, and reflection with 9 teacher target group. The instruments used for gathering data in this research were the tests, assessment form and attitude measurement form. The strategy to analyze are frequency (f), percentage, mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.).

The results of this research

The results of the research of to developing teacher skill on classroom research with workshop training found that the teachers who are training also have knowledge understand and the quality assessment result classroom research has increased 87.20 %, the average score of the target group teacher assessed from after workshop meeting are increased 11.70 to 22.40 and the standard deviation (S.D.) is 4.01. Although the result found the target group teacher are interest to develop their self and the Mean ($\bar{X}$) is at highest level is 4.44 to 4.70 and the results of evaluation the attitude toward is at highest level is 4.38 to 4.66.

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทยซึ่งเป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งการเลื่อนไหลของคน ทุน ความรู้และเทคโนโลยี กระตุ้นให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในทุกพื้นที่อย่างไร้ข้อจำกัด และเชื่อมโยงกันทั่วโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 5) ในการบริหารจัดการในทุกวิชาชีพ จำเป็นต้องปรับตัวอย่างมากจึงจะนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า และสำหรับการบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ที่จำเป็นต้องปรับ เปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการจึงจะทำให้การศึกษานั้นบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ. 2550 : 7) ทั้งนี้จากการรายงานด้านคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยประจำปี 2553 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า การดำเนินงานบางเรื่องได้ดำเนินการประสบความสำเร็จ มีหลายเรื่องเป็นปัญหาที่ต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงและอีกหลายเรื่องที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาที่ได้สรุปการประเมินโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งข้อมูลโดยรวมกล่าวถึงการจัดการศึกษาโดยเฉลี่ยทั่วทั้งประเทศยังมีคุณภาพต่ำ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั่วประเทศในบางวิชา บางระดับ ลดลงลงจาก 4-5 ปีก่อน และในด้านการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาพบว่า การปฏิรูปการศึกษาในรอบทศวรรษที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในด้านการปฏิรูปเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพผู้บริหารการศึกษาและครูอาจารย์ ด้านหลักสูตรและ กระบวนการเรียนการสอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2553 : ช-ญ) ถึงแม้ว่าประเทศไทยได้มีแนวคิดในการปฏิรูป การศึกษาในการจัดการศึกษาของรัฐมาตั้งแต่ช่วงก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 จนถึงการปฏิรูป การศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – พ.ศ. 2561) ในปัจจุบัน

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยองค์การปฏิบัติ คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ. 2553 : 7) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ครู” ซึ่งทำหน้าที่ในการสอน กล่าวได้ว่า ครูเป็นความหวังสูงสุดในการสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและถือว่าเป็นบุคคลที่ได้รับ

ความไว้วางใจมากที่สุดจากผู้ปกครองและประชาชนในการให้การศึกษา อบรม แก่บุตรหลานของเขา ครูจึงต้องเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและประชาชนได้ โดยที่ครูต้องเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับศาสตร์การสอน ศาสตร์ของการเรียนรู้ และศาสตร์ของสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้สามารถปฏิบัติการกิจตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ก่อให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียน อย่างเชื่อมั่นได้ (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2544 : 1-2) ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดที่ 4 มาตรา 24 ข้อ (5) กล่าวเกี่ยวกับเรื่องการทำวิจัยว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ” และ ในมาตรา 30 กล่าวว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” จากทั้งสองมาตราดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูต้องเพิ่มบทบาทของตนเองให้เป็นนักวิจัย เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการความถนัดและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาและนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนในงานที่ปฏิบัติจริง (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 161) และนอกจากนี้แนวทางจัดหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อให้หลักสูตรบรรลุผลตามหลักการ จุดหมาย โครงสร้างที่กำหนด สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีรูปแบบและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถให้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนาการดำเนินการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาและการทราบผลการเรียนรู้และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 33) ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรา 23 ระบุว่า “ครูต้องมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งตัวชี้วัดหนึ่ง คือ ครูมีความสามารถในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 29)

จากประเด็นความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยมองเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาครู ซึ่งเป็นบุคลากรในโรงเรียนทำการวิจัย เพื่อให้ครูในโรงเรียนได้เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนอย่างเป็นระบบครบวงจร ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) คือ มีการวางแผนแก้ปัญหา (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Act) สังเกตผลการทำงาน (Observe) สะท้อนผลและปรับปรุงแก้ไข (Reflection) นอกจากนี้มีเหตุผลอีก 2 ประการที่เป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้น สืบเนื่องจาก 1) จากรายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2554 : 17) ที่พบว่า ครูต้องพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพต้องเพิ่มบทบาทของตนเองให้เป็นนักวิจัยด้วยการคิดค้นแนวทางเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล ตลอดจนการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาให้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยการใช้กระบวนการวิจัย เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติงานของครูเองและเป็นกระบวนการสืบเสาะค้น หาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติการสอน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติงานจริงของครู โรงเรียนจึงต้องส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และ

2) จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในปี 2552 ของโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ ที่พบว่า มาตรฐานด้านครู ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นอยู่ในระดับพอใช้ และมาตรฐานด้านผู้เรียน “ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์” อยู่ในระดับพอใช้ และมีข้อ เสนอแนะในการพัฒนา คือ ครูยังไม่ได้นำการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ปัญหาคือครูยังไม่เข้าใจ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยที่ดีพอไม่มีเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการทำวิจัย ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำการทำวิจัย โดยเฉพาะการเลือกปัญหาการทำวิจัย (รายงานการประเมินคุณภาพ รอบสอง (สมศ.)โรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์. 2552 : 24-43) ด้วยเหตุผลและความ สำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการวิจัย การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาผู้เรียนโดยอาศัยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) ตลอดจนไปถึงการพัฒนาวิชาชีพครูที่จะต้องใช้ทั้งความรู้ ความสามารถ การชวนหาความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนการนวัตกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง เต็มตามศักยภาพ และผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าครูโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ จะมีศักยภาพและสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้เกิดประโยชน์ได้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลที่เกิดจากการแก้ปัญหาของนักเรียนในแต่ละคนให้ลุ่ลงและสำเร็จด้วยดี กลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาก็จะได้รับการพัฒนาด้านความประพฤติ ด้านการเรียน ให้ดีขึ้นกว่าเดิมและมีผลการเรียนดีขึ้นจากเดิมได้และเป็นนักเรียนที่มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง เรียนรู้อย่างมีความสุขต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูในการร่วมพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการวิจัย ดำเนินการตามหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยนำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1988 : 169-170) เป็นกระบวนการในการกำหนดปัญหาการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการปฏิบัติการ (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) โดยได้แบ่งระยะเวลาดำเนินการ ดังนี้

1) การวางแผน (Planning) โดยผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัย และคณะครูโรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ ได้ประชุมร่วมกันสรุปแนวทางแก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ สรุปผลการประชุมโดยให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งพบว่า ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และสอดคล้องกับรายงานการประเมินคุณภาพ รอบสอง (สมศ.) โรงเรียนชุมชนกุงเการราษฎร์ประสิทธิ์ (2552 : 24-43) ที่รายงานว่าครูยังไม่ได้นำการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ใน

การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ปัญหาคือครูยังไม่เข้าใจ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยที่ดีพอไม่มีเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการทำวิจัย ไม่มีผู้ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำการทำวิจัย โดยเฉพาะการเลือกปัญหาการทำวิจัย

1.2) กลยุทธ์ในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จากผลการศึกษาสภาพปัญหาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สรุปการหาแนวทางและวิธีการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บรรลุเป้าหมายมีมติเห็นชอบในการดำเนินการโดยใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 2 วัน เพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนและได้ลงมือปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามกรอบการทำวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอนของกรมวิชาการ (2543 : 7-11) คือ 1) โดยกำหนดดำเนินการในวันที่ 16 -17 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554

2) การปฏิบัติการ (Action) ผู้วิจัยและครูกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 16 -17 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2554

3) การสังเกต (Observation) ผู้วิจัยและคณะวิทยากรอบรมดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้เข้าร่วมอบรมในขณะที่อบรมและปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน และการอภิปรายซักถามตามหัวข้อการอบรม ดังนี้คือ 1) การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา 2) กำหนดวิธีการแก้ปัญหา 3) พัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม 4) นำนวัตกรรมหรือวิธีการไปใช้ และ 5) สรุปผลและเขียนรายงาน

4) การสะท้อนผล (Reflection) ในการสะท้อนผลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยการประเมินผลการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนทุ่งเกวียนราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ประสานขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการสถาน ศึกษาโรงเรียนอื่นที่อยู่ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวน 5 ท่าน พร้อมขอความอนุเคราะห์จากวิทยากรทั้ง 2 ท่าน ได้จัดทำเครื่องมือในการประเมิน ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบ Pre-test และ Post-test 2) แบบประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนและ 3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เก็บรวบรวมเพื่อสรุป ผลการดำเนินการพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และร่วมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) แบบประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน คือ แบบทดสอบก่อนอบรม และหลังอบรม (Pre-test/Post-test) เป็นแบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบระหว่าง 0.58 -1.00 ขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.50-1.00 และผลการวิเคราะห์แบบทดสอบทั้ง 30 ข้อ มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.40 - 0.59 ซึ่งเป็นข้อสอบที่ยากพอเหมาะ (ดีมาก) และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งถือเป็นค่าอำนาจจำแนกดีมาก (อ้างอิงมาจากล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543 : 185)

2) แบบประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scal) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scal) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2554 ถึง เดือนตุลาคม 2554 โดยใช้เครื่องมือการเก็บข้อมูลและขั้นตอน วิธีการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) แบบทดสอบ (Pre-test/Post-test) มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นำไปใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2554 ถึง วันที่ 17 กรกฎาคม 2554

2) แบบประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการอบรมจนเสร็จสิ้นกระบวนการอบรม ในวันที่ 16 – 17 กรกฎาคม 2554

3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากเสร็จสิ้นการอบรม ในวันที่ 16 – 17 กรกฎาคม 2554

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ชุด ได้แก่ 1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) แบบประเมินการร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนและ 3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยวิเคราะห์จากค่าสถิติ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน (CV) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ทั้งก่อนอบรมและหลังการอบรม

2) แบบประเมินการร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินการร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ

3) แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท (Likert's rating scale)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ใช้สถิติ ดังนี้

2.1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาร้อยละ (Percentage), การหาค่าเฉลี่ย (Mean), และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2) สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence)

2.3) สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ใช้หาความเที่ยงของแบบ ทดสอบที่มีระบบการให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1) โดยใช้สูตร K.R. -20 ในกรณีที่ค่าความยากง่ายของข้อสอบทุกข้อเท่ากันหรือไม่แตกต่างกันมาก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนชุมชนกุงเก่าราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลโดยการนำเสนอตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือวิจัย ดังนี้

1) สรุปผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการทำแบบ ทดสอบก่อนอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน (Pre-test) พบว่า ครูทำแบบทดสอบได้คะแนนต่ำกว่าครึ่งหนึ่ง โดยเฉลี่ยร้อยละ 31.60 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 11.70 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 3.18 นั้นแสดงว่าภาพรวมยังมีความรู้ ความเข้าใจในชั้นเรียนในระดับน้อย แต่จากการทดสอบหลังการอบรม พบว่า ครูทำคะแนนในแบบทดสอบหลังการอบรมได้มากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม โดยเฉลี่ยร้อยละ 87.20 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 22.40 คะแนน มีค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 4.01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หลังการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนชุมชนกุงเก่าราษฎร์ประสิทธิ์ แล้วเกิดการพัฒนา ขึ้นโดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนมีเพิ่มขึ้นในระดับดีมาก และสามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนตามกระบวนการ 5 ขั้นตอนของกรมวิชาการ (2543 : 7-11) ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา การพัฒนาวิธีการหรือนวัตกรรม การนำนวัตกรรมหรือวิธีการไปใช้ และสรุปผลและเขียนรายงาน ได้อย่างดีทุกคน

2) สรุปผลการประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูทุกคนให้ความตระหนัก ความสนใจ ที่จะมุ่งพัฒนาตนเองอย่างดียิ่ง จะเห็นได้จากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติในการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนชุมชนกุงเก่าราษฎร์ประสิทธิ์ ที่พบ ว่า มีค่าเฉลี่ยระดับปฏิบัติต่ำสุดถึงสูงสุด คือ 4.44 ถึง 4.70 และเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับปฏิบัติมากถึงมากที่สุด ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่ผ่านเกณฑ์การกำหนดทุกรายการประเมิน ซึ่งเมื่อพิจารณา ระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองอันดับ คือ ปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการอบรมปฏิบัติการตามคำแนะนำของวิทยากรและบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.70$; S.D. = .497) และรองลงมา คือ ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.64$; S.D. = .513) ส่วนระดับปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสองลำดับ คือ มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.44$; S.D. = .577) และรองลงมา คือ มีการซักถามเมื่อเกิดปัญหาสงสัย ($\bar{X} = 4.45$; S.D. = .58)

3) สรุปผลการประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมทุกคนมีความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมในระดับความพึงพอใจมาก ถึงมากที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติในการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ที่พบว่า 4.38 ถึง 4.66 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับปฏิบัติมากถึงมากที่สุด และเป็นค่าเฉลี่ยที่ผ่านเกณฑ์การกำหนดทุกรายการประเมิน เมื่อพิจารณา ระดับการปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองอันดับ คือ ความเชื่อมั่นในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังรับการอบรม ($\bar{X} = 4.66$; S.D. = .515) และรองลงมา คือ การตอบข้อซักถาม ตรงประเด็นเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.64$; S.D. = .500) ส่วนระดับความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดสองลำดับ คือ จำนวนวันเวลาที่ใช้ในการอบรม ($\bar{X} = 4.38$; S.D. = .60) และรองลงมา คือ ระยะเวลาการอบรมสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.41$; S.D. = .078) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. จากผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนชุมชนกุงเก่าราษฎร์ประสิทธิ์ ที่พบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และนำไปสู่การนำกลยุทธ์มาใช้ในการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากการอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นเหมาะกับบริบทของกลุ่มผู้วิจัยที่มีจำนวน 10 คน จึงควรจัดอบรมในรูปแบบที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระยุทธ หล่อเลิศรัตน์ (2543 : 657) ที่กล่าวว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นวิธีการอบรมที่มีผู้นิยมใช้มากโดยผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการจะมีประมาณ 10-25 คน ที่มีความสนใจหรือมีปัญหาในการปฏิบัติงานที่คล้ายคลึงกันมาร่วมกันแก้ปัญหา วิเคราะห์หาทางแก้ ไขปัญหา หรือ ร่วมกัน ทดลองหาวิธีปฏิบัติใหม่ๆ เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ และ ทักษะ ในการทำงาน เช่นเดียวกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543 : 620) ที่กล่าวว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นกระบวนการที่เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเฉพาะด้านของบุคคลโดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) อันจะนำไปสู่การยก ระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและองค์กรบรรลุเป้า หมายที่กำหนดไว้

2. ผลจากการประเมินการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่พบว่า ครูทุกคนให้ความตระหนัก ความสนใจ ที่จะมุ่งพัฒนาตนเองอย่างดียิ่ง จะเห็นได้จากระดับการปฏิบัติที่มากที่สุดสองอันดับแรก คือ ครูปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมการ

อบรมปฏิบัติการตามคำแนะนำของวิทยากร และรองลง มาคือ ยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่า ครูที่เข้ารับการอบรมมองเห็นความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องอาศัยกระบวนการวิจัย ตลอดจนไปถึงการพัฒนาวิชาชีพของครูให้ก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับ ฟินันท์ คงคาเพชร (2552 : 12) ที่กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ผลของการวิจัยจะสะท้อนและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของครู ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู ข้อค้นพบที่ได้จะก่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้นยังเป็นการพัฒนาผู้ที่มีส่วนร่วม อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน

3. ผลจากการประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการที่พบว่า ครูที่เข้ารับการอบรมทุกคนมีความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรมในระดับความพึงพอใจมาก ถึงมากที่สุด จะเห็นได้จากการระดับการปฏิบัติที่มากที่สุดสองอันดับแรก คือ ความเชื่อมั่นในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลังรับการอบรม และรองลงมา คือ การตอบข้อซักถามตรงประเด็น เข้าใจง่าย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ว่าอาจเนื่องมาจากการจัดการอบรมมีเนื้อหาและกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของผู้เข้าร่วม ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดความเชื่อมั่นในการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล และมีความรู้ความเข้าใจดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนชุมชนทุ่งเก่าราษฎร์ประสิทธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทในฐานะผู้สอนและผู้วิจัย ในอันที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนตลอดจนการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาครู และผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครู ควรจัดการพัฒนาครูด้านการจัดทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเป็นหลักสูตรหรือโครงการพัฒนาให้กับครู โดยเฉพาะการใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ จะทำให้ครูได้รับประสบการณ์ตรง และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถนำผลจากการอบรมไปใช้ในโรงเรียนและนำไปสู่การพัฒนาอาชีพครูให้ก้าวหน้าต่อไป

2) ผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสำคัญการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไว้ในลำดับต้น พร้อมทั้งควรมีนโยบายด้านการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ชัดเจน มีการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรม การสัมมนา การส่งครูเข้าร่วมเป็นผู้ร่วมวิจัยในการวิจัยของกลุ่ม บุคคล หรือหน่วยงาน

1.2 การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาตัวครูและตัวผู้เรียนโดยตรง กล่าวคือเมื่อครูได้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ครูสามารถเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการสอนแบบใหม่เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ในระดับสูง ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรตระหนักในความสำคัญและเห็นคุณค่าของการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรแสวงหาความรู้ด้านการทำวิจัย โดยเฉพาะการดำเนินการวิจัยในรูปแบบการวิจัยปฏิบัติการ (Action research)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนาครูในด้านการใช้สื่อ และเทคโนโลยี (ICT) ในโรงเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับความบกพร่องในด้านต่างๆ ของนักเรียน โดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในแต่ละด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางจัดหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชั่วฟ้า, 2550.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้: ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันดิวปัก, 2544.
- พินันท์ คงคาเพชร. การวิจัยปฏิบัติการชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตเปอร์เซ้น, 2552.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา 33410 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิบัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : มติชน, 2543.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. สภาวะการศึกษาไทย ปี 2551/2552 “ปัญหาความเสมอภาคและคุณภาพของการศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น, 2553.

